

ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Сілакова Г.В., канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

За ринкових умов інвестиційна діяльність виступає одним із найважливіших факторів стійкого зростання та динамічного розвитку вітчизняної економіки. Інвестиції становлять підґрунтя для відтворення і розширення виробничо-інноваційного потенціалу вітчизняних підприємств, підвищення їх конкурентоспроможності й ефективності функціонування. Разом з тим, на більшості підприємств відсутній чітко сформульований підхід до формування структури джерел фінансування інвестиційної діяльності, який поєднував би всі елементи такого процесу у єдине ціле. Тому першочерговим завданням постає розробка такого підходу та його наступне застосування на практиці.

В основу даного підходу мають бути покладені основні теоретичні положення, що впливають на процес формування структури джерел інвестиційної діяльності підприємств при врахуванні певних обмежень. Внаслідок його застосування підприємство зможе оптимізувати джерела інвестиційної діяльності, виходячи зі стратегічної мети і враховуючи при цьому вплив основних факторів внутрішнього і зовнішнього середовища.

Підхід повинен описувати формування структури джерел інвестиційної діяльності у загальному вигляді (співвідношення запозичених та власних коштів) і дозволяти підприємству обирати серед джерел інвестування найбільш раціональні.

На нашу думку, система формування структури джерел інвестиційної діяльності має бути пов'язана з реалізацією наступних етапів.

1. Чітке формулювання стратегічних інвестиційних цілей підприємства і пов'язаних з ними цілей у сфері фінансування.
2. Встановлення кількісного впливу факторів, що визначають структуру джерел інвестиційної діяльності підприємства.

3. Дослідження поточного стану ринку капіталу і тенденцій його розвитку.

4. Виявлення активних обмежень на формування структури інвестиційних ресурсів чи на певні види таких ресурсів, а також ідентифікація факторів, що визначають дані обмеження.

5. Побудова системи заходів впливу на фактори, що відповідають за існування обмежень, активних для підприємства, з метою їх зняття.

6. Вибір джерел інвестицій на основі обраного критерію оптимізації структури джерел інвестиційної діяльності і системи активних для певного підприємства обмежень.

7. Збільшення ступеня прозорості бізнесу і побудова ефективних взаємовідносин з інвесторами.

8. Постійний аналіз можливостей та загроз, що виникають на кожному з вищеописаних етапів формування структури джерел інвестування в межах існуючих обмежень.

Важливим у даному підході є те, що дія обмежень розповсюджується як на позикові ресурси, так і на власний капітал. Стосовно власного капіталу дія часткових обмежень полягає у тому, що величина власних ресурсів підприємства розглядається як гранична сума, яку воно може інвестувати на даному етапі його розвитку.

Дотримуючись даного підходу, підприємство, незалежно від того, сформулювали власники або акціонери цілі в сфері співвідношення джерел фінансування чи ні, матиме можливість сформувати оптимальну для себе структуру джерел інвестиційної діяльності на самому високому рівні агрегації, тобто буде визначено глобальне співвідношення власного капіталу і позикових коштів. Отже, даний підхід дозволить враховувати фактори зовнішнього середовища, що впливають на процес формування структури джерел інвестиційної діяльності підприємства, а також брати до уваги наявність різноманітних обмежень при визначених цілях підприємства у сфері фінансування.